

ת"פ 10986/01/16 - מדינת ישראל נגד יעקב שמשון יעקבי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 10986-01-16 מדינת ישראל נ' יעקבי

בפני
בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יעקב שמשון יעקבי

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בשבע עבירות מרמה, ערמה או תחבולה לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה, ובעבירה אחת של מרמה ערמה או תחבולה, לפי סעיף 220(5) לפקודה.

2. במהלך השנים 2004-2011, היו בבעלותו של הנאשם דירת מגורים ברחוב רחל אמנו 2 בירושלים, חצי מזכויות הבעלות בדירת מגורים נוספת, ברחוב עמק רפאים 76 בירושלים, חנות צעצועים ומכשירי כתיבה ברחוב עמק רפאים 40 בירושלים, מבנה נוסף הצמוד לדירת המגורים שברחוב רחל אמנו וחצר הצמודה לאותה דירה ברחוב רחל אמנו, בה החזיק הנאשם בשותפות עם אחרים.

בין השנים 2004-2011 השכיר הנאשם את החצר והמבנה לבעלי עסקים אחרים, וקיבל תמורת השכרתם סך של 2,119,699 ₪. מתוך סכום זה העביר הנאשם במהלך השנים לאחרים, שהיו שותפים לזכויות בחצר, סך של 360,000 ₪, כך שהכנסותיו של הנאשם משכירות במהלך התקופה היו, לפחות 1,759,699 ₪.

בנוסף לאמור, במהלך השנים 2010-2011 קיבל הנאשם הכנסות מהשכרת הדירה ברחוב רחל אמנו בסך של כ - 48,000 ₪.

הנאשם השכיר גם את דירת המגורים שברחוב עמק רפאים תמורת 3,800 ₪ לחודש, ועל השכרה זו בלבד דיווח הנאשם לרשויות המס כעל הכנסה מהשכרה הפטורה ממסים.

במהלך התקופה הרלבנטית ניכו השוכרים השונים מס בהתאם לאישורים של ניכוי מס במקור אשר היו לנאשם בקשר לעסקיו המדווחים, הגם שמדובר באישורים שאינם מתאימים ולא נועדו להכנסות מהשכירות המפורטת.

הנאשם הגיש דוחות לרשות המיסים לגבי הכנסותיו בשנים 2004-2010, אך לא דיווח בשנים אלה על הכנסותיו מהשכרות הנכסים בסך כולל של כ - 1,783,699 ₪, ולא שילם את המיסים הנובעים מהשכרות אלה.

בשנות המס 2011-2012, דיווח הנאשם על ההכנסות מהשכירות בעקבות הליכים שנפתחו נגדו על ידי רשות המיסים.

3. הצדדים הציגו הסדר טיעון במסגרתו הוסכם כי הנאשם יודה בכתב האישום שגובש במסגרת ההסדר ויכנו בעניינו תסקיר שירות מבחן וחוות דעת הממונה על עבודות השירות. עוד הוסכם כי בכפוף לעמידה של הנאשם בתשלום חובותיו לרשויות המס, המאשימה תבקש להטיל על הנאשם עונש של שנים-עשר חודשי מאסר בפועל וההגנה תהיה חופשית בטיעוניה לגבי ענין זה. עם זאת הוסכם כי בנוסף לכל עונש שיוטל, יעתרו הצדדים במשותף להטיל על הנאשם גם מאסר על תנאי וקנס.

4. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע כי מתחם העונש ההולם בעבירות בגין הורשע הנאשם הוא שנים-עשר עד עשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל, וביקשה להטיל על הנאשם עונש של שנים-עשר חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס משמעותי. המאשימה הדגישה את סכום ההכנסות שהועלם, שהוא עצום, לטענתה, כאשר מדובר באדם פרטי, הדגישה כי ביצוע העבירות נמשך על פני זמן רב, וכי התשלומים ששילם הנאשם לרשויות המס, אינם מעשה של חסד אלא פירעון חוב. עוד נטען כי יש ליתן חשיבות לשיקולי הרתעה ומשקל מוגבל בלבד לנסיבות אישיות, שעה שמדובר בעבירות מן הסוג שמתבצע על ידי אנשים מן היישוב. ב"כ המאשימה ציינה את הודאתו של הנאשם בראשית הדרך, את היותו נעדר עבר פלילי, את מצבו הרפואי, הסרת המחדלים והעדר אלמנטים של תחכום, כנסיבות לקולא.

5. ב"כ הנאשם הגיש את הסדרי התשלומים שנערכו עם רשות המיסים, אשר אין חולק כי הנאשם עומד בהם, דו"ח יתרת הלוואות שנטל הנאשם ומסמכים הנוגעים למצבו הרפואי. בטיעונו הודגש העדרם של יסודות תחכום או קנוניה, אלא שמדובר בדמי שכירות שהתקבלו עבור השכרת מספר נכסים שהנאשם קיבל, בין היתר, באמצעות ירשה. נטען כי חלקן של ההכנסות הועברו הלאה ליתר דיירי הבניין, וכי מאחר ומדובר בשכירות מתמשכת יש לקבוע ביחס לכל המעשים מתחם עונש הולם אחד. נטען כי יש ליתן משקל ממשי לעובדה כי הנאשם עומד בהסדר התשלומים שנקבע עם פקיד השומה, וכי הוא שילם חובות שהסתכמו בלמעלה מ- 800,000 ₪. ב"כ הנאשם ביקש לקבוע מתחם עונש הולם של ארבעה עד שמונה-עשר חודשי מאסר בפועל ואף עתר לקביעת עונש הולם נמוך מן המתחם, וזאת בשל החרטה שהביע הנאשם ורצונו בשיקום. הודגש כי הסרת המחדלים ותשלום המס אילצה את הנאשם ליטול הלוואות, וכי הוא פעל בניסיון להביא להסרת המחדלים עוד טרם הוגש כתב האישום. ב"כ הנאשם התייחס לעובדה כי מדובר בעבירות שחלפו ארבע עד שנים-עשרה שנים מיום ביצוען, וטען כי נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, כמו גם מצבו הבריאותי מחייבים הקלה בעונשו.

6. תסקיר שירות המבחן תיאר את נסיבותיו האישיות של הנאשם, שהוא בן 65, גרוש ואב לשני ילדים בוגרים מנישואיו הקודמים, ולילדה נוספת כבת 5 מקשר זוגי נוכחי, שבמסגרתו מגדל גם את בתה בת ה- 9 של בת זוגו. שירות המבחן התרשם כי לצד קבלת אחריות באופן כללי על ביצוע העבירות, הנאשם נוקט גישה מתחמקת במידת מה, והתייחס אליהן כאל "העלמת עין" ולא כאל מעשה אקטיבי שנועד להתחמקות ממסים, שייתכן ונועד להוות "פיצוי" על תחושת קיפוח מצד הממסד. עם זאת ישנה התרשמות כי ההליך המשפטי היווה עבורו גורם מציב גבול

ומחדד הפער בין מותר לאסור. שירות המבחן המליץ, לנוכח נסיבותיו האישיות של הנאשם, מצבו הרפואי ונכונותו לקבל טיפול, להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל וסבר כי יש להטיל על הנאשם עונש של מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי ומבחן שיאפשר לשירות המבחן לנסות ולשלב בקבוצה טיפולית המיועדת לאנשים שביצעו עבירות מרמה.

7. הממונה על עבודות שירות הגיש שתי חוות דעת. בחוות דעתו מיום 31.8.16 נקבע כי הנאשם לא כשיר לבצע עבודות שירות, לנוכח כאבי גב והחמרה בכאבי הברכיים מהם סובל, ועל סמך מסמכים רפואיים שהוצגו. בחוות דעת נוספת מיום 11.9.16, נכתב כי הנאשם הציג מסמכים רפואיים חדשים, מהם עולה כי הוא מסוגל לחזור לעבודה. הממונה על עבודות השירות ציין כי לנוכח הפער בין האמור במסמכים הרפואיים שהוגשו בתוך פרק זמן קצר, עולה ספק האם מסוגל לעבוד 5 ימים בשבוע רצוף כפי שנדרש בעבודות שירות, ואולם נקבע כי הוא כשיר מבחינה רפואית לבצע עבודות שירות במגבלות מסוימות, כמפורט בחוות הדעת.

8. הנאשם בדברו האחרון ביקש את רחמי בית המשפט, שב והביע צער על מעשיו, תיאר את נסיבות חייו ומצבו הבריאותי וביקש להתחשב בהם.

מתחם העונש ההולם

9. כתוצאה מביצוע העבירות על ידי הנאשם נפגעה הקופה הציבורית וכן נפגע ערך השוויון בין הנאשם לבין אזרחים שומרי חוק הכורעים תחת נטל המס. העלמת כספי מיסים כמוה כשליחת יד בקופה הציבורית, הפוגעת, בסופו של יום, בכלל תושבי המדינה.

10. הנאשם העלים מקור הכנסה שלם ומשמעותי ועשה זאת לאורך תקופה ארוכה בת 7 שנים. סכום ההכנסה שהועלם אף הוא סכום משמעותי: למעלה מ - 1,780,000 ₪. מובן כי הערך המוגן נפגע במידה רבה יותר ככל שהסכום גבוה יותר. עם זאת יש לתת משקל משמעותי לעובדה כי בסופו של יום מידת הפגיעה בקופה הציבורית צומצמה לאחר שנאשם הגיע להסדר עם רשויות המס לצורך תשלום חובותיו והוא עומד בו. כן יש לתת משקל לעובדה כי הגם שסכום ההכנסות שהועלם הוא גבוה, העבירות בוצעו על ידי הנאשם ללא תחכום מיוחד.

11. הנאשם הורשע בביצוע שמונה עבירות לפי פקודת מס הכנסה, ואולם מדובר בעבירות שבוצעו ברצף, ביחס לקבוצת נכסים שלנאשם זכויות בהם, ועל כן מדובר באירוע שיש לקבוע בגינו מתחם עונש הולם אחד, אשר יבטא, בין היתר, גם את משך הזמן שלאורכו בוצעו העבירות.

12. עיון בפסיקה מלמד כי בעבירות דומות הוטלו, כלל, עונשי מאסר בפועל, בשל הצורך לבכר שיקולי גמול והרתעה, לנוכח הקלות הרבה בביצוע עבירות מס, הרווח הכספי הגדול שבצדן, והקושי לאתר את מבצעייהן. בנוסף, משיקולי

הרתעה וגמול נקבע כי בעבירות מס, משקלם של מצב בריאותי או נסיבות אישיות אחרות הוא נמוך, בשים לב לעובדה, כי פעמים רבות מבוצעות עבירות אלה על ידי אנשים "נורמטיביים" נטולי הרשעות קודמות, המתפקדים ביציבות בשאר מסגרות חייהם:

"חומרתן היתרה של עבירות המס מורה על העדפת האינטרס הציבורי, ובכלל זה גם את שיקולי ההרתעה, על פני שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של המבקש."
(רע"פ 1688/14 דוד כץ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו 9.3.14])

ראו גם דברי כב' השופט (כתוארו אז) רובינשטיין ברע"פ 7135/10 יגאל חן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו 3.11.10]:

"... יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל האינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו "חסר הפנים" כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע 'כמדיניות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פיסקליות' (ע"פ 4097/90 בוירסקי נ' מדינת ישראל...) אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים שייראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה."

וראו גם רע"פ 7790/13 יצחק חיים נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו 20.11.13]; רע"פ 4684/12 יוסף גחלי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו 14.6.12] עפ"ג (ת"א) 56587-07-13 מדינת ישראל נ' קובי [פורסם בנבו 27.11.13].

13. משעה שמדובר בעבירה בעלת מאפיינים כלכליים שרווח ניכר בצידה, מובן כי יש להטיל בגינה, בין היתר, עונש קנס, אף במקרים שבהם הוסר המחדל וחוב המס שולם. שיעורו של הקנס מושפע, במידה רבה, מהיקף העבירות כמו גם מסוגיית הסרת המחדל.

14. מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא שישה עד שמונה- עשר חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס שנע בין 20,000 ₪ ל- 180,000 ₪.

קביעת העונש המתאים לנאשם

15. הנאשם קיבל אחריות על מעשיו כבר מראשית הדרך, הודה בעבירות עם הגשת כתב האישום וחסך בכך זמן שיפוטי ניכר. יש להתייחס לעובדה כי בפני שירות המבחן קיבל הנאשם "אחריות כללית" לביצוע העבירות והתייחס בצורה מצמצמת למשמעותן וחומרתן, אך מנגד יש לתת משקל לעובדה כי הנאשם הסיר את המחדל ועמד בהסדר התשלומים שנקבע עם רשות המיסים, ובכך, הביע במעשים את האחריות שקיבל על עצמו, ופעל לתיקון תוצאות העבירה.

16. הנאשם בן 65, גרוש ואב לשניים, מקיים קשר זוגי ממנו נולדה לו ילדה נוספת שהיא בת 5, והוא מגדל במסגרת זו גם את בתם בת ה- 9 של בת זוגו. אין חולק כי שליחתו של הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריאח עשויה לפגוע גם בבתו הצעירה, בבת זוגו ובבתה הגדולה, ואולם פגיעה בבני משפחה חפים מכל אשמה היא תוצאה לוואי המתרחשת לעיתים קרובות שעה שמוטלים עונשי מאסר על נאשמים שהורשעו בפלילים. לא סברתי כי במקרה דנן, מדובר בפגיעה חריגה המצדיקה, כשלעצמה, הימנעות מהטלת עונש כאמור.

17. הנאשם סובל מבעיות בריאות שונות ובהן השמנת יתר ובעיות אורתופדיות, כמפורט במסמכים הרפואיים ובתסקיר שירות המבחן. אין מדובר בבעיות בריאות קיצוניות, ומכל מקום יש לייחס להן משקל מדוד בלבד במסגרת גזר הדין.

18. בקביעת גובה הקנס שקלתי, כמצוות סעיף 40 לחוק העונשין, בין היתר, את מצבו הכלכלי של הנאשם. הנאשם הוא אדם בעל נכסי נדל"ן לא מעטים המניבים לו הכנסות. החלטתו ליטול על עצמו הלוואות כדי לכסות את חובותיו לרשויות המס, אין בה כדי לגרוע מעובדה זו.

19. מכלול השיקולים שפורטו מחייב הצבת עניינו של הנאשם בחלקו הנמוך של מתחם העונש ההולם.

20. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שמונה חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 18.12.16.

ב. ששה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירה לפי פקודת מס הכנסה שהיא פשע.

ג. שלושה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירה לפי פקודת מס הכנסה שהיא עוון.

ד. קנס בסך ₪ 25,000 או 5 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.7.17.

21. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ל' תשרי תשע"ז, 01 נובמבר 2016, במעמד הצדדים.